

Långfredag

- Erfarenheten från en liten församling, med mycket begränsade resurser då det gäller musik och predikanter, har lett fram till nedanstående gudstjänstordning för Långfredagen.
- Gudstjänsten får en stilla och meditativ karaktär. Bibelberättelsen innehåller mycket dramatik, och får på detta sätt stå tydligt fram. Gudstjänstförslaget innehåller ingen predikan. Vid några tillfällen kan dikter eller meditativa texter läsas. Nedan finns förslag på dikter, som av copywrite-skäl inte kan publiceras här. Leta fram dem, eller sök andra dikter/böner som kan passa.
- Där det står "Musik" är det fint med t ex fiol, cello, flöjt, eller annat soloinstrument. När resurserna inte finns, så fungerar det bra med musik från CD-spelare.
- Det är fint om sångerna kan sjungas a- cappella, men självklart gör ni det som är bäst i just ert sammanhang.
- Psalmförslag finns på www.gudstjanst.se under "Gör gudstjänst" på långfredagen.
- Johannes-berättelsen är uppställd för att läsas av 2 röster. (De två personerna läser alltså vartannat "stycke".) Växelläsningen ger viss dramatik åt berättelsen, utan att det är ett rollspel, och två röster ger liv åt berättelsen.
- Låt gärna kyrkorummet vara så "avskalat" som möjligt. T ex: 5 röda rosor, en törnekrona, ett kors, ingen duk på nattvardsbordet.

Eva Danneholm, tidigare pastor i Björknäskyrkan i Nacka

Långfredagen. Johannes-läsningen

Hälsning

- Välkommen
- Pålysningar
- Textläsning idag:
Johannes 18:1 – 19:42
(s. 1766 i Psalmer och Sånger.)

Musik, psalm, bön, dikt och/eller kort meditationstext

T ex: *915 *Växelläsning* (sid 1354 i PoS/ Ps 22, Jes 53, Rom)

1:a läsningen (Joh 18:1-14)

**När Jesus hade sagt detta
gick han tillsammans med sina lärjungar
ut till andra sidan av Kidrondalen.**

Där låg en trädgård som han och lärjungarna gick in i.

**Också Judas, han som förrådde honom, kände till platsen,
eftersom Jesus och hans lärjungar
ofta hade samlats där.**

**Judas tog med sig vaktstyrkan
och folk från översteprästerna
och fariséerna,
och de kom dit med lyktor, facklor
och vapen.**

Jesus,
som visste om allt som väntade honom,
gick ut till dem och frågade:
"Vem söker ni?"

De svarade: "Jesus från Nasaret."

Han sade: "Det är jag."

**Bland dem stod också Judas,
han som förrådde honom.**

När Jesus nu sade: "Det är jag"
vek de tillbaka och föll till marken.

Han frågade dem igen: "Vem söker ni?"

och när de svarade:

"Jesus från Nasaret", sade han:

**"Jag har ju sagt er att det är jag.
Om det är mig ni söker, så låt de andra gå."**

Ty det som han hade sagt skulle uppfyllas:

"Av dem som du har gett mig
har jag inte låtit någon gå förlorad."

**Men Simon Petrus,
som hade ett svärd med sig,
drog det och slog till
mot översteprästens tjänare
och högg av honom högra örat;
tjänaren hette Malkos.**

Jesus sade då till Petrus:

"Stick svärdet i skidan.

Skulle jag inte dricka den bägare
som Fadern har räckt mig?"

**Kommendanten med sin vaktstyrka
och judarnas män
grep Jesus och band honom
och förde honom först till Hannas,
svärfar till Kajafas,
som var överstepräst det året.
Det var Kajafas
som hade förklarat för judarna
att det var bäst att en enda man dog
för folket.**

Musik, psalm, bön, dikt och/eller kort meditationstext

(Text ur boken "En väg till livsmod och tillit", Eva Cronstoe & Thomas Ericson. Sid 114-115.)

2:a läsningen (Joh 18:15-27)

Simon Petrus och en annan lärjunge följde efter Jesus.

Den lärjungen
var bekant med översteprästen,
och han följde med Jesus
in på översteprästens gård,
men Petrus stod kvar utanför porten.

**Den andre lärjungen,
han som var bekant med översteprästen,
gick då ut och talade med tjänsteflickan som vaktade porten,
och tog med sig Petrus in.**

Men flickan vid porten sade till Petrus:

"Hör inte du också
till den där mannens lärjungar?"

Han svarade:

"Nej, det gör jag inte."

Tjänarna och vakterna stod och värmdes sig vid en koleld som de hade tänt,
eftersom det var kallt.

Petrus stod där också och värmdes sig tillsammans med dem.

**Översteprästen frågade Jesus
om hans lärjungar och hans lära.**

Jesus sade:

"Jag har talat öppet till världen.

Jag har alltid undervisat i synagogorna

och i templet, där alla judar samlas.

Jag har inte sagt något i hemlighet.

Varför frågar du mig?

Fråga dem som har hört mig

vad jag har förkunnat för dem.

De vet ju vad jag har sagt."

**En av vakterna som stod där
gav honom då en örfil**

och sade:

**"Skall du svara översteprästen
på det sättet?"**

Jesus sade:

"Har jag sagt något som var fel,

så säg vad det var.

Men om jag har rätt, varför slår du mig?"

**Hannas skickade honom då bunden
till översteprästen Kajafas.**

Men Simon Petrus stod där
och värmde sig.

De sade till honom:

"Hör inte du också till hans lärjungar?"

Petrus förnekade det:

"Nej, det gör jag inte."

**Då sade en av översteprästens tjänare,
en släkting till honom som Petrus
hade huggit örat av:**

"Såg jag dig inte tillsammans med honom i trädgården?"

Petrus förnekade det än en gång.

Och just då gol en tupp.

Musik, psalm, bön, dikt och/eller kort meditationstext

3:e läsningen (Joh 18:28-40)

Från Kajafas förde de Jesus till residenset.

Det var tidigt på morgonen.

Själva stannade de utanför,
för att inte bli orena
utan kunna äta påskmåltiden.

Pilatus gick då ut till dem och frågade:

"Vad anklagar ni den här mannen för?"

De svarade:

"Om han inte hade varit en förbrytare
skulle vi inte ha överlämnat honom
åt dig."

Pilatus sade:

**"Ta honom då själva
och döm honom efter er egen lag."**

Men judarna svarade:

"Vi har inte rätt att döda någon."

**Ty det ord skulle uppfyllas
som Jesus hade sagt
för att ange hur han skulle dö.**

Pilatus gick tillbaka in i residenset
och lät kalla till sig Jesus och frågade:
"Så du är judarnas konung?"

Jesus svarade:

**"Säger du detta av dig själv,
eller har andra sagt det om mig?"**

Pilatus sade:

"Jag är väl ingen jude.
Dina landsmän och översteprästerna
har överlämnat dig åt mig.
Vad har du gjort?"

Jesus svarade:

**"Mitt rike hör inte till denna världen.
Om mitt rike hörde till denna världen
hade mina följeslagare kämpat
för att jag inte skulle bli utlämnad
åt judarna.
Men nu är mitt rike av annat slag."**

Pilatus frågade:

"Du är alltså kung?"

Jesus svarade:

**"Du själv säger att jag är kung.
Jag har fötts och kommit hit till världen
för denna enda sak:
att vittna för sanningen.
Den som hör till sanningen
lyssnar till min röst."**

Pilatus sade till honom:

"Vad är sanning?"

**Sedan gick han ut igen till judarna
och sade:**

**"Jag kan inte finna honom skyldig
till något.
Men det är sed att jag friger någon
åt er vid påsken.
Vill ni alltså att jag skall frige
judarnas konung?"**

Då ropade de igen:

"Inte honom, utan Barabbas!"

Barabbas var en rövare.

Musik, psalm, bön, dikt och/eller kort meditationstext

(Text "Långfredagen" av Viola Renvall.)

4:e läsningen (Joh 19:1-16)

Då tog Pilatus Jesus och lät gissla honom.

**Och soldaterna vred ihop en krans
av törne och satte på hans huvud,
och de hängde på honom
en purpurröd mantel.**

**De gick fram till honom och sade:
"Var hälsad, judarnas konung",
och de gav honom örfilar.**

Sedan gick Pilatus ut igen
och sade till judarna:
"Jag för ut honom till er
för att ni skall förstå att jag inte
finner honom skyldig till något."

**Jesus kom ut, med törnekransen
och den purpurröda manteln,
och Pilatus sade:
"Här är mannen."**

Så snart översteprästerna och deras folk fick se honom ropade de:
"Korsfäst, korsfäst!"

Pilatus sade:

**"Ta honom och korsfäst honom själva.
Jag finner honom inte skyldig till något."**

Judarna svarade:

"Vi har en lag,
och enligt den lagen måste han dö,
eftersom han har gjort sig till Guds son."

**När Pilatus hörde detta
blev han ännu mer oroad.
Han gick tillbaka in i residenset**

och frågade Jesus:

"Varifrån är du?"

Men Jesus gav honom inget svar.

Pilatus sade då:

"Vägrar du att tala med mig?"

**Vet du inte att jag har makt att frige dig
och makt att korsfästa dig?"**

Jesus svarade:

"Du skulle inte ha någon makt över mig
om du inte hade fått den från ovan.
Därför har den som överlämnade mig
åt dig större skuld."

Efter det svaret ville Pilatus frige honom.

Men judarna ropade:

"Om du släpper honom
är du inte kejsarens vän.
Den som gör sig till kung
sätter sig upp mot kejsaren."

**När Pilatus hörde de orden
lät han föra ut Jesus
och satte sig på domartribunen
i den så kallade Stengården,
på hebreiska Gabbata.**

Det var på förberedelsedagen före påsken, vid sjätte timmen.

Pilatus sade till judarna:

"Här ser ni er kung."

Då ropade de:

"Bort med honom!
Korsfäst honom!"

Pilatus frågade:

"Skall jag korsfästa er kung?"

Översteprästerna svarade:

"Vi har ingen annan kung än kejsaren."

**Då utlämnade han Jesus åt dem
till att korsfästas.
De tog honom alltså med sig.**

Musik, psalm, bön, dikt och/eller kort meditationstext
(*Text "Det var på fredagen" ur Läsning i stilla veckan/ Iona.*)

5:e läsningen (Joh 19:17-30)

**Han bar själv sitt kors
ut till den plats som kallas Skallen,
på hebreiska Golgota.**

**Där korsfäste de honom
tillsammans med två andra,
en på var sida med Jesus i mitten.**

Pilatus hade också låtit skriva ett anslag
som sattes upp på korset,
och där stod:
Jesus från Nasaret, judarnas konung.

**Detta lästes av många judar,
eftersom platsen där Jesus korsfästes
låg strax utanför staden,
och texten var på hebreiska, latin och grekiska.**

Men judarnas överstepräster
sade till Pilatus:
"Skriv inte:
Judarnas konung,
utan vad han själv har sagt:
Jag är judarnas konung."

**Pilatus svarade:
"Vad jag har skrivit, det har jag skrivit."**

Soldaterna som hade korsfäst Jesus
tog hans kläder
och delade upp dem i fyra delar,
en på varje soldat.
De tog också långskjortan,
men den hade inga sömmar
utan var vävd i ett enda stycke.

De sade därför till varandra:

**"Vi skär inte sönder den
utan kastar lott om
vem som skall ha den."**

Ty skriftordet skulle uppfyllas:

De delade upp mina kläder mellan sig
och kastade lott om min klädnad.

Det var vad soldaterna gjorde.

Musik, psalm, bön, dikt och/eller kort meditationstext

(Text "Lottdragning" av Johannes Edfelt.)

6:e läsningen (Joh 19:17-37)

Men vid Jesu kors stod hans mor
och hennes syster,
Maria som var gift med Klopas
och Maria från Magdala.

**När Jesus såg sin mor
och bredvid henne den lärjunge
som han älskade,
sade han till sin mor:
"Kvinna, där är din son."**

Sedan sade han till lärjungen:

"Där är din mor."

**Från den stunden
hade hon sitt hem hos lärjungen.**

Jesus visste att nu var allt fullbordat,
och för att skriftordet skulle uppfyllas
sade han:

"Jag är törstig."

**Där stod ett kärl
som var fyllt med surt vin.**

**De satte därför en svamp
som doppats i det sura vinet
på en isopstjälk
och förde den till hans mun.**

När Jesus hade fått det sura vinet
sade han:
"Det är fullbordat."

**Och han böjde ner huvudet
och överlämnade sin ande.**

Musik, psalm, bön, dikt och/eller kort meditationstext

7:e läsningen (Joh 19:31-37)

**Eftersom det var förberedelsedag
och kropparna inte fick hänga kvar
på korset under sabbaten –
– det var en stor sabbat –
– bad judarna Pilatus
att de korsfästas benpipor skulle krossas
och kropparna tas bort.**

Soldaterna kom därför
och krossade benen på dem
som var korsfästa tillsammans med Jesus, först på den ene och sedan på den andre.

**Men när de kom till Jesus
och såg att han redan var död
krossade de inte hans ben,**

**utan en av soldaterna stack upp sidan
på honom med sin lans,
och då kom det ut blod och vatten.**

Den som såg det har vittnat om det
för att också ni skall tro;
hans vittnesbörd är sant,
och han vet att han talar sanning.

**Detta skedde
för att skriftordet skulle uppfyllas:
Inget ben skall krossas på honom.**

Och på ett annat ställe heter det:
De skall se på honom som de har genomborrat.

Musik, psalm, bön, dikt och/eller kort meditationstext
(Tex "Världens frälsare" ur (Bön i stilla veckan/ Iona)

8:e läsningen (Joh 19:38-42)

Josef från Arimataia,
som var lärjunge till Jesus fast i hemlighet,
av rädsla för judarna,
bad efteråt Pilatus att få ta ner Jesu kropp.

**Pilatus tillät det,
och Josef gick och tog ner kroppen.**

Nikodemos kom också dit,
han som första gången
hade sökt upp Jesus på natten,
och han hade med sig en blandning
av myrra och aloe,
omkring trettio kilo.

**De tog Jesu kropp
och lindade den med linnebindlar
tillsammans med kryddorna
så som judarna brukar göra
vid en gravläggning.**

Intill platsen där Jesus hade blivit korsfäst fanns en trädgård
och i trädgården en ny grav
där ännu ingen hade blivit lagd.

**Där lade de Jesus,
eftersom det var den judiska förberedelsedagen
och graven låg nära.**

Musik, psalm, bön, dikt och/eller kort meditationstext

(Text "I den tyngsta dagens mörker",
av Arne H Lindgren.)

Överlåtelse och sändning

Musik eller psalm

Välsignelsen